

SORGLÖSA BRUNN (Expressen). Vem vill köpa Sorglösa brunn?

Ett fullt komplett sommarparadis med anor från 1850-talet, som nu är till salu, inkluderande talrika oscariska minnen samlade på en areal av 117 506 kvm uppdelade i 21 villaenheter med sammanlagt taxeringsvärde 350 000 kronor och brandförsäkringsvärde 1 183 000.

Beskrivet av bygdeforskare och skönlitterära författare, ämne för doktorsavhandlingar, besjunget av skaldar och vissångare, bland vilka Povel Ramel torde vara den som mest av alla försatt den svenska folksjälen i dallring genom sitt oförlikneliga verk "Sorglösa brunn".

Det har varit lite knepigt att på kartan peka ut Sorglösas geografiska läge. Gissningarna har gått åt alla väderstreck och så gott som alla har varit fel.

Men Expressen kan ge besked: Sorglösa brunn är täcknamn för Källviks brunn i Loftahammars socken i norra Tjusts skärgård!

Nuvarande ägare är stiftelsen Elov Ericssons semesterkoloni med adress Facit Åtvidaberg. Egendomen förvärvades 1948 av framlidne disponenten Elov Ericsson och skänktes som semesterhem till arbetarna vid Åtvidabergs industrier.

— Men nu är semesterkolonin som idé föråldrad, anser stiftelsens styrelse. Folk vill ha möjlighet att resa och se sig om, åtvidabergarna ej undantagna. Därför utbjuds Sorglösa — förlåt Källviks brunn till salu.

□ Friherrinnan Gustafsson

För hugade spekulanter kan det måhända ha sitt intresse att veta att det var här i Källvik som Povel Ramel upplevde sin tidiga barndoms somrar och lagrade stoffet till sin oscariska stämningsschlager.

Det var på den tiden då villorna i Källvik under somrarna befolkades av representanter för den högre bourgeoisie från Stockholm, Linköping, Uppsala och Västervik. Då det dracks brunn i hälsokällan i det lilla brunns huset vid Strandpromenaden och familjerna helt diskret ordnade "partier" mellan sina medhavda ungdomar.

Det påstås att fler äktenskap instiftats i Källvik än i himlen. Uppgiften har tyvärr inte kunnat kontrolleras.

Som framgår av Povels visa var man noga med titlarna. Lille Povel följde lärankligt de vuxnas exempel.

När han en gång skickades ett ärende till städhjälp i grannvillan, blev han lite osäker om hur damen artigast borde tituleras. Han tog det säkra för det osäkra och sade:

— Jag skulle hälsa och fråga om friherrinnan Gustafsson har tid att hjälpa oss...

Det gamla badhuset, byggt på 1870-talet, fick häromåret skatta åt förgängelsen. 1943 brann det ur-

sprungliga badhotellet ner i grunden och ersattes av ett nytt. *— inom 10 min*

□ Kända namn

Men annars är det mesta sig likt. Tallarna på Månberget ut mot Östersjön glöder lika hätskt röda som under målarprofessorn Gottfrid Kallstenius dagar. Fågellivet bland skären är lika rikt som på Bruno Liljefors tid. Lergloskogen, som skyddar Källvik för nordosten, lika trolsk och mörk som då författaren Ivan Oljelund som fattigt barfotabarn var Guds lilla slav hos hårdföra bönder under 1900-talets första decennium. Han har själv berättat om de åren i den självbiografiska romanen "Stockholmsbarn", som också är ett stycke bygdeberättelse av kulturhistoriskt värde.

Många andra kända namn är även knutna till bygden. Vi kan nämna några: Per Grundén, vars förfäder brukade gården Grundemar i Loftahammars kommun, Ellen Key och Ada Rydström, båda födda i Aleglo by, fem minuters promenadväg från Källvik. Den gamle folkviseforskaren och tonsättaren August Fredin, som tillbringade drygt hälften av sin 94-åriga levnad i de här trakterna. Tonsättaren Edvin Kallstenius och hans broder målaren Edvard och många många andra, som satt spår inom konst och litteratur.

□ Skansen

Här finns för resten också ett Källviks "Skansen" — tre små backstugor vars byggnadstid förmodas vara tidigt 1600-tal — och i grannskapet ligger ett unikt hembygds museum med kvarn, brännvinsbränneri och andra intressanta minnen.

Den som förvärvar Källvik får alltså så att säga ett kulturcentrum på köpet.

Helst vill säljaren att Källvik skall förbli intakt och söker därför en köpare som kan ta hela stycket, med tennisbana, hotell, postkontor, villor och allt.

Restaurangen, som sedan ett par år tillbaka har sprit rättigheter, arrenderas av fru Nora Stenhammar, Källviks skyddande och goda fe. Hon och hennes man Erik disponerar för övrigt Stenhammarsvillan, som gått i arv inom släkten sedan 1800-talet. Och vad de två inte vet om Tjustbygden i allmänhet och Källvik i synnerhet är knappast värt att veta.

Just nu rustar fru Stenhammar för att ta emot invasionen av sommargäster till Källviks brunn. Ty även om en del av åtvidabergarna förlorat lusten att semestra i Källvik är det uttingat för andra sommargäster och seglare som regelmässigt och av tradition söker sig till det gamla skärgårdsparadiset.

Men med lite tur kan man även i år få chansen att bo i villa Padan, där Povel Ramel rumsterade som liten grabb och satte bomärken på verandastolparna på den tid då det begav sig.